

DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)
av den 3 december 1992*

Mål C-97/91

Oleificio Borelli SpA, bolag enligt italiensk rätt, Pontedassio, Imperia, företrätt av advokaten Maria Luisa Sarni Florino, Genua, med delgivningsadress i Luxemburg hos advokaten Ernst Arendt, 8-10 rue Matthias Hardt,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av juridiske rådgivaren Eugenio De March, i egenskap av ombud, biträdd av advokaten Giuseppe Marchesini, Italiens Corte di Cassazione, med delgivningsadress i Luxemburg hos Roberto Hayder, rättstjänsten, Centre Wagner, Kirchberg,

svarande.

Talan avser i första hand ogiltigförklaring av kommissionens beslut enligt skrivelse nr 69915 av den 21 december 1990, genom vilken kommissionen underrättade Oleificio Borelli SpA om att den inte kunde bifalla bolagets ansökan om stöd från utvecklingssektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket för räkenskapsåret 1990 enligt rådets förordning (EEG) nr 355/77 av den 15 februari 1977 om gemensamma åtgärder för att förbättra villkoren för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter (EGT nr L 51. s. 1, fransk version; vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå), vidare yrkas ogiltigförklaring av alla de handlingar som lett till det beslutet. I andra hand yrkas att kommissionen och/eller regionen Ligurien skall åläggas ersätta sökanden för den skada som tillfogats bolaget.

* Rättegångsspråk: italienska.

DOMSTOLEN

sammansatt av avdelningsordföranden G. C. Rodríguez Iglesias samt domarna M. Zuleeg R. Joliet, J. C. Moitinho de Almeida och D. A. O. Edward,

generaladvokat: M. Darmon,

justitiesekreterare: D. Triantafyllou, byrådirektör,

som beaktat förhandlingsrapporten,

som hört parternas framställningar vid sammanträde den 14 maj 1992, och

som hört generaladvokatens förslag till avgörande, framlagt vid sammanträde den 9 juni 1992,

meddelar följande

dom

DOMSKÄL

- 1 I ansökan, som inkom till domstolens kansli den 18 mars 1991, har Oleificio Borelli SpA (nedan kallad sökanden) i enlighet med artikel 173 andra stycket, artikel 178 och artikel 215 andra stycket i EEG-fördraget yrkat dels ogiltigförklaring av kommissionens beslut enligt skrivelse nr 69915 av den 21 december 1990, genom vilken kommissionen underrättade sökanden om att den för räkenskapsåret 1990 inte kunde bifalla sökandens ansökan om stöd från Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (nedan kallad EUGFJ), utvecklingssektionen, enligt rådets förordning (EEG) nr 355/77 av den 15 februari 1977 om gemensamma åtgärder för att förbättra bearbetning och avsättning av jordbruksprodukter (EGT nr L 51, s. 1, fransk version; vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå), dels yrkat ogiltigförklaring av alla de handlingar som lett till det beslutet. I andra hand har yrkats att kommissionen och/eller regionen Ligurien skall åläggas ersätta sökanden för den skada som tillfogats bolaget.
- 2 Av handlingarna i målet framgår att sökanden den 16 december 1988 genom den italienska regeringen gav in en ansökan till kommissionen om stöd från EUGFJ:s utvecklingssektion enligt förordning nr 355/77 för byggandet av en

oljefabrik i Pontedassio (Imperia). Denna ansökan, som då hade tillstyrkts av regionen Ligurien, kom inte ifråga för stöd från fonden 1989, eftersom antalet ansökningar under det räkenskapsåret vida översteg de ekonomiska resurser som fanns tillgängliga och eftersom ansökan inte var prioriterad enligt de urvalskriterier som gällde. I enlighet med artikel 21 i förordning nr 355/77 överförde de italienska myndigheterna ansökan om stöd till räkenskapsåret 1990.

- 3 I skrivelse av den 19 januari 1990 underrättade de italienska myndigheterna kommissionen om att regionrådet i Ligurien i sitt utlåtande nr 109 av den 18 januari 1990 hade avstyrkt stödansökan.
- 4 I skrivelse nr 69915 av den 21 december 1990 från generaldirektoratet för jordbruk (nedan kallad det omtvistade beslutet) underrättade kommissionen sökanden om att projektet inte kunde behandlas vid förfarandet för beviljande av stöd, eftersom villkoren i artikel 13.3 i förordning nr 355/77 beroende på det ovan nämnda avstyrkande yttrandet inte var uppfyllda.
- 5 Genom beslut av den 25 februari 1992 förklarade domstolen att den inte hade behörighet att pröva talan eftersom den väckts mot regionen Ligurien och gällde ogiltigförklaring av åtgärder inom ramen för ett nationellt förfarande som lett till kommissionens beslut.
- 6 För en utförligare redogörelse för omständigheterna i tvisten vid den nationella domstolen, rättegångens förlopp och de grunder och argument som parterna framfört hänvisas till förhandlingsrapporten. Handlingarna i målet i dessa delar återges i det följande endast i den mån domstolens argumentation kräver det.

Yrkandena om ogiltigförklaring

- 7 Sökanden har gjort gällande att det omtvistade beslutet är rättsstridigt på grund av att regionen Liguriens avstyrkande yttrande, som beslutet bygger på, i sig självt är rättsstridigt. Sökanden anser att yttrandet antogs i strid med artikel 9 i förordning 355/77, såtillvida att regionen Ligurien gjort en felaktig bedömning av de leveranskontrakt som sökanden ingått med producenterna och som bifogats stödansökan. Enligt sökandens uppfattning innebär yttrandet även maktmissbruk, eftersom dess motivering skiljer sig från de grunder på vilka det antogs.

- 8 Sökanden anser att om det faktum att regionen Liguriens yttrande var rättsstridigt inte skulle påverka giltigheten av det omtvistade beslutet så skulle sökanden vara berövad varje form av rättsskydd, eftersom yttrandet utgör en förberedande åtgärd som inte kan överklagas enligt italiensk rätt.
- 9 Det skall påpekas att domstolen i en talan som väcks enligt artikel 173 i fördraget inte är behörig att avgöra om en åtgärd som vidtagits av en nationell myndighet är lagenlig.
- 10 Detta gäller även om åtgärden utgör en del av gemenskapens beslutsprocess, eftersom det klart framgår av kompetensfördelningen på området mellan de nationella myndigheterna och gemenskapens institutioner att den nationella myndighetens åtgärd är bindande för gemenskapens beslutsfattande organ och därmed avgörande för innehållet i det gemenskapsbeslut som skall fattas.
- 11 Så är fallet om den behöriga nationella myndigheten i sitt yttrande avstyrker en ansökan om stöd från EUGFJ. Av artikel 13.3 i förordning 355/77 framgår nämligen att ett projekt endast kan komma i fråga för stöd från EUGFJ om det tillstyrks av den medlemsstat inom vars territorium det skall genomföras. Därför kan kommissionen, om yttrandet är negativt varken fortsätta bedömningen av projektet i enlighet med bestämmelserna i den förordningen eller ens granska lagenligheten av det yttrande som avgetts.
- 12 Sålunda kan eventuella felaktigheter vad gäller yttrandet under inga omständigheter ha någon inverkan på giltigheten av det beslut genom vilket kommissionen avslagit stödansökan.
- 13 Det ankommer därför på de nationella domstolarna att, i förekommande fall efter ett förhandsavgörande från domstolen, avgöra om den nationella åtgärden i fråga är lagenlig. De skall härvid tillämpa samma kriterier som vid prövning av alla andra slutgiltiga beslut som tagits av samma nationella myndighet och som kan antas skada tredje mans rättigheter, och sålunda ta upp en sådan talan till sakprövning, även om de nationella processuella reglerna inte föreskriver detta i ett sådant fall.
- 14 Som domstolen slagit fast, särskilt i domarna i målet 222/84 av den 15 maj 1986, Johnston, (Rec. 1986. s. 1651, punkt 18) och målet 222/86 av den 15 oktober 1987, Heylens, (Rec. 1987, s. 4097, punkt 14), utgör kravet på domstolskontroll av en nationell myndighets beslut en allmän gemenskapsrättslig princip som bygger på författningstraditioner som är gemensamma för medlemsstaterna. Denna princip har även kommit till uttryck i

artiklarna 6 och 13 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna.

- 15 Eftersom yttrandet från den medlemsstat inom vars territorium projektet skall genomföras utgör en del av ett förfarande som leder till att ett gemenskapsbeslut antas, ankommer det på den medlemsstaten att uppfylla det ovan angivna kravet på domstolskontroll.
- 16 I sin replik har sökanden slutligen åberopat som en ny grund att bestämmelserna i artikel 13 tillsammans med artikel 21 i förordning nr 355/77 åsidosatts och tillämpats på ett felaktigt sätt. Sökanden stöder sig därvid på sakförhållanden som man säger sig ha fått kännedom om först under det pågående förfarandet.
- 17 Sökanden gör i detta hänseende gällande att man då talan väcktes inte hade kännedom om att det avstyrkande yttrandet av den 18 januari 1990 inte hade avgetts efter det att prövningen av stödansökan hade avslutats, utan då projektet överfördes till räkenskapsåret 1990. Enligt sökanden finns det ingen bestämmelse i förordning 355/77 som föreskriver att ett nytt yttrande över stödansökan skall avgas i detta skede av förfarandet. Kommissionen borde därför inte ha betraktat det yttrande som avgavs 1990 som ett villkor för genomförandet av förfarandet i artikel 21 i samma förordning.
- 18 Det måste understrykas att det avstyrkande yttrandet, i motsats till vad sökanden hävdar, avsåg stödansökan och inte överförandet av projektet till räkenskapsåret 1990. Eftersom den grund som sökanden åberopar alltså inte bygger på någon ny omständighet som framkommit under förfarandet, utan på en felaktig tolkning av det avstyrkande yttrandet och artiklarna 13 och 21 i förordning nr 355/77, borde den i enlighet med artikel 38.1 c i rättegångsreglerna ha åberopats i ansökan. Den kan alltså inte betraktas som en ny grund i den bemärkelse som avses i artikel 42.2 i rättegångsreglerna.
- 19 Denna grund och därmed också yrkandet om ogiltigförklaring i dess helhet skall därför ogillas.

Yrkandet om fastställande av utomobligatoriskt ansvar

- 20 Enligt artiklarna 178 och 215 i fördraget är domstolen endast behörig att besluta om ersättning för skada som vållats av gemenskapens institutioner eller dess anställda under tjänsteutövning. I föreliggande fall är det emellertid

ostridigt att den påstådda skadan orsakats av en åtgärd som vidtagits av de nationella myndigheterna.

- 21 Yrkandet om fastställande av gemenskapens ansvar och därmed talan i dess helhet skall därför ogillas.

Rättegångskostnader

- 22 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Sökanden har tappat målet och skall därför ersätta rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

följande dom:

- 1) **Sökandens talan ogillas.**
- 2) **Sökanden skall ersätta rättegångskostnaderna.**

Rodríguez Iglesias

Zuleeg

Joliet

Moitinho de Almeida

Edward

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 3 december 1992.

J.-G. Giraud
Justitiesekreterare

G. C. Rodríguez Iglesias
Ordförande på femte avdelningen